

A ALCELD Marryr for the Emion (St. Josephar Amrisevren) AA BCH EAUNO ESANTZ By Rev. M. Schudlo, C.Ss.R. diasporiana.org.ua

Великий Мученик за Унію

(Св. Йосафат Кунцевич)

Написав

о. МИХ. ЩУДЛО ЧНІ.

Друкарня Голосу Спасителя Йорктон, Саск. 1953 N. 459/52.

IMPRIMI POTEST

Yorkton, Sask., December 10, 1952.

Volodymyr Malanchuk, CSsR. Viceprovincialis.

N. 115/53.

۰

IMPRIMATUR

Saskatoon, Sask., January 8, 1953.

ANDREW Bishop of Saskatchewan.

пісню слави

Пісню слави заспіваймо Щирим серцем нині враз Йосафата звеличаймо В сей святий великий час.

Він за Церкву і за віру, Як святий Борець Христа, Все, що мав, приніс в офіру, Душу, тіло, кров, життя.

А ми нині браття згідно, Злучені в любві Христа, Господа благаймо згідно, Щоб пролита кров свята

Посівом спасенним стала Віри, єдности Церков, Щоб на віки всіх з'єднала, Під Христову хоругов. .

`

I. Молодість.

СВЯТИЙ Йосафат, Кунцевич це найбільший із українських Святих, що прикрашують Христову Церкву. Прийшов на світ у Володимирі Волинськім в Україні в 1579 чи 1580. Походив зо шляхетної родини. Побожні батьки, Гавриїл і Маріянна, побожно виховали свого синка.

Гавриїл і Маріянна були добрі християни. Як тільки дитя прийшло на світ, так негайно охрестили його, надаючи йому хресне імя "Іван".

Івась був надзвичайною дитиною від зарання свого життя. Маріянна, йдучи до церкви, брала свого Івасика, бо завважила в маленькім синку особливішу набожність і любов до Бога та Пречистої Діви Марії.

Маріянна раз цілувала хрест при вході до церкви. Хлоп-

чина спитався її: "Хто Він такий? Защо прибито Иого до хреста?" Побожна мати вияснила синкові, як то Ісус уродився з Пречистої Діви Марії, як Він намагався навернути запеклих юдеїв і як накінець фарисеї схопили, осудили на смерть, мучили та розпяли Иого. Слухаючи мамине оповідання. Івась почав плакати зо зворушення. Думав він про невдячність юдеїв і християн, що відкидають Його та не бажають проживати по засадам Иого Євангелії, що годна обновити обличчя світу.

Вияснення Христових мук за наше спасіння сильно зворушило Івася. Згодом він признався, що іскра вирвалася з Христового Серця та ввійшла в його душу. Там викликала вона таке сильне полумя любови до Ісуса Христа, що ніщо в світі негодне було потушити її.

Від молодости Івась проявляв бажання бути священиком. Не любив плентатися та робити збитки, як це бувало з його товаришами. Любив Івась пробувати на самоті, молитися, будувати маленькі престолики, перед якими співав гімни, що зачув у церкві. Побожність його була надзвичайна. Нарід бачив, як він ревно молився в церкві, тому й неодин питав себе: "Чим буде оцей хлопець?"

В школі Івась визначався повагою та бажанням завчити все, що було можливе на ті часи. Прикро було йому, що вбогі батьки не були в силі вислати сина на вищі студії до університету.

Іван мусів перервати науку та йти на службу до одного багатого купця в Вильні, столиці Литви. Молодий помічник скоро зєднав собі серце свого пана своєю працьовитістю. Нове зайняття не змінило його побожности. Іван далі ходив до церкви, розчитувався в наших літургійних книгах, з яких завчився любити нашу Церкву та прегарний обряд.

Коли Іван (Іван це хресне імя, що було змінене на "Иосафат", як молодий юнак вступив до манастиря та став ченцем) пробував у Вильні, українські єпископи порішили зєд-нати нашу Церкву з Христо-Намісником, Римським вим Папою, від якого була вона відділена. На нещастя не всі українці пішли за прикладом своїх єпископів. Злука нашої Церкви зо Святішою Столицею не подобалася ні москалям, ані полякам. Москалі не терпіли унії, бо самі вони намагалися загарбати нашу Церкву. Поляки ж неприхильно споглядали на Унію, бо слушно добачували в злуці нашої Церкви з Римом сильне забороло для нашого обряду. Поляки ж намагалися знищити наш обряд, навертаючи українську шляхту на латинський обряд, щоб так скоріше спольщити її.

Кожен знає, що Унія нашої Церкви з Римом у 1595 р. викликала багато боротьб у нашім народі та церкві. Одні українці заявилися за злукою зо Святішою Столицею, другі ж під проводом царгородських висланників і під опікою непоінформованих козаків намагалися спинити, бо ж не можливо було знищити її.

Іван Йосафат мав 15 літ, як українська Церква злучилася з Римом. Дивлячись на боротьбу та незгоду поміж на-

шим народом, Іван не знав, що чинити, тому й якийсь час був нерішений. Тоді він молився Богу: "Господи, покажи мені дорогу!"

Читаючи наші літургійні книги, знайшов у них ясне потвердження, що Папа це наслідник Святого Петра, тому й Голова Церкви. Він поди-бав у Минеї: "Петре, підвали-но Апостолів, скало Христової Церкви, початку християн, па-си вівці своєї отари, бережи ягнята від пажерливих вовків і спасай свою отару від шаленних напастей!" (29-30 червня).

Він подибав в Утрені 30 червня: "Ти, Петре, був першим єпископом Риму, ти є горді-стю та славою найбільшого міста, ти є утвердженням Церкви, що сили пекельні не зможуть перемогти, як це Христос предсказав."

Читання наших церковних,

Св. Петро

літургійних книг переконало його, що в церкві має бути одна отара й один ластир, і що цей пастир це Римський Папа. Він—Голова Христової Церкви, бо далі читаємо в згаданій Минеї: "Ти прогнав зрадливі єресі, ти був головою собору!" Ці слова заторкують Папу Сильвестра і відносяться до Нікейського Собору у 325 р.

Оттаке роздумування викликало в ньому палке бажання віддатися Богові та спасінню душ. Він порішив стати ченцем. Купець, в якого служив Іван—Йосафат, дуже любив свого молодого помічника, тому й намагався всіма засобами перепинити його рішення йти в ченці. Він предложив йому руку своєї одиначки та прирік передати підприємство та всю спадщину як віно дочки. Іван відкинув предложення, кажучи: "Краще воно служити Спасителеві, що помер за мене, ніж жінці!"

II. Йосафат стає ченцем.

В 1604 році Іван зрікся світу і вступив до манастиря ОО. Василіянів в Вильні. В тих часах манастир світив пусткою. Проживав у ньому один тільки настоятель без підвладних. Замість ченців світські люди замешкали в манастирі.

Проживаючи в цім манастирі, Іван продовжав свої студії. По деякімсь часі Іван склав манаші обіти й дістав імя ЙО-САФАТ. Це було в 1604 р.

Цей період Йосафатового життя головно присвячений побожності та душевній формації. Проходив він на молитві, покутах, читанні Святого Письма та писань Святих Отців. Не їв він мяса, не пив вина. Звичайна вода була його напитком... Носив гостру волосінницю, спав на твердім ліжку, постив цілими днями. Бичування й ланцюжки були його покутами.

Святе життя скоро стягнуло на нього увагу добрих людей. Численні юнаки, подивляючи його святість, пішли за його і стали слідом чениями. Якийсь старший чернець прибув до манастиря. Святий Иосафат навчився від нього дечого багато про манаше життя та красу апостольського життя. Працюючи над освяченням душі, Йосафат продовжав свої студії, щоб стати священиком - місьонарем, і так провадити наш нарід до злуки зо Святішою римською Столицею.

По пятьох роках подібного життя Иосафат дістав диякон-

ські свячення та став проповідати посеред православних, намагаючись всіма засобами привести їх до злуки з католицькою Церквою. Святе його життя, переконливі проповіді і ревність робили велике враження на його слухачів.

Православні ж не спішилися поеднатися з Католицькою Церквою. Вони вчинили атеннашого митрополита тат на Іпатія Потія. Атентат не вдався, хоч йому відтяли три паль-По невдалім атентаті на шi. життя митр. Потія православні рішили перетягнути Йосафата на свою сторону, бо відали про його любов і привязання до Східнього обряду та Цер-Приходили до нього, за-КВИ. клинали його, падали навколішки, благаючи Святого, щоб станув разом із ними до боротьби проти Митрополита та Иосафат полишився Папи.

незрушний немов скеля. Ніхто не потрапив захитати його віру та потушити любов до правдивої Церкви, в якій має бути тільки один Пастир, Римський Папа, наслідник Святого Петра.

III. Йосафат стає священиком.

Хоч як трудився над приєднашням незєдинених Братів, всетаки знайшов час, щоб продовжати свої студії богословські. Покінчивши студії, дістав священиче рукоположення. Митрополит Потій рукоположив його в 1609 р.

Ставши священиком, показався Йосафат неструдженим працівником в Христовій винниці. Проповідав, сповідав, збивав закиди ворогів унії... Святий найчастіше говорив у своїх проповідях про справу

унії. Його проповіді мали великий вплив на слухачів, що чисельно приходили до церк-Пресвятої Тройці, де він ви звичайно проповідав. Свої проповіді підтверджував нитатами Св. Письма, християнського передання та витягами з інших літургійних книг, що ясно доказують, що в Христовій Церкві повинен бути тільки один Пастир. Церква була завжди виповнена народом, як Иосафат виходив на проповідальницю. Він захоплюгав слухачів здоровою наукою та мелодійним голосом.

Не дивниця, що багато православних покидали православну Церкву та наверталися до правдивої Церкви, яку проповідав такий красномовний проповідник як Иосафат. Завдяки його проповідуванню число католиків Східнього Обряду зростало з кожним днем.

Иосафат не задовольнявся проповідуванням у церкві, бо не всі приходили слухати його. Одні не приходили з пересуду, другі з лінивости. Палка ревність спонукала його іти за ними по їх домах, полях і працівнях. Отак трудився, щоб підтримати Берестейську Унію та привести незєдинених ратів України, Литви та Білоруси до правдивої Церкви

Христової.

Гармонійна сполука науки та святости, чемности та рішучости, второпности та терпеливости зєднювали для унії людей із усіх шарів громадян⁴ ства. Численні, вже златинщині та сполонізовані, шляхетські родини почали вертатися до української, католицької Церкви. Повні ненависти вороги унії звали Святого "душехватом."

Працюючи над наверненням

своїх Братів, Йосафат не завласного освячення. нелбав Щодня відправляв Службу Божу та сливе кожного дня приступав до сповіді. Иого побожність в часі Служби Божої зворушувала приявних. Нарід часто бачив Дитя Ісуса над чашою, що нею Святий бла ословляв його, і ангола, що стояв на престолі, де Йосафат приносив безкровну Жертву, відновляючи смерть і страсті Божественного Спасителя

Проповіді цього святого проповідника так сильно зворушували слухачів, що Святий зараз по проповіді мусів щоденно декілька годин пробувати в сповідальниці, щоб успокоїти сумління та погодити з Богом розкаяних грішників.

В апостольській праці не забував про хворих по шпиталях. Він добачував у них

Митроп. Велямин Рутський

страждаючі члени містичного, Христового Тіла і всякими засобами намагався полегшити їхні страждання.

Иосип Велямин Рутський, що був настоятелем манастиря в Вильні, став митрополитом по смерті Іпатія Потія в 1613 р. Покидаючи манастир, він іменував Иосафата своїм наслідником.

Як настоятель Йосафат був чудовим прикладом для всіх ченців, яких упоминав зберігати манаше правило, бо це єдина дорога досконалости для всіх тих, що вибрали життя євангельських порад.

Св. Йосафат був дуже милосердний для вбогих. Якась вдова повна довгів прийшла прохати милостині. Йосафат не мав ні сотика, тому сказав їй прийти пізніше. Сам же удався перед Пресвяті Тайни молитися. Як вертався з церкви якийсь юнак зустрінув його та подав 50 червінців для бідної вдови.

Дияволи турбували Святого, викрикували по манастирі, страшили ченців, яких уже було 60. Святий приказав дияволам не турбувати ченців і вони послухали.

IV. Святий Єпископ.

ЯК ЙОСАФАТ трудився в Вильні, митрополит Рутський поручив йому новий уряд, іменуючи його помічником полоцького Архиєпископа, бо старенький Архиєпископ не міг далі працювати. З плачем Йосафат благав митрополита не накладати на нього такого великого тягару, до якого він почувався нездібним. Митрополит знав про його святість і ревність, тому й не відкликав свого рішення. Отак Йосафат прийняв єпископські свячення в Вильні 12 листопада 1617 року. Мав тоді 38 літ, з яких 14 провів у манастирі.

Нарід у Вильні плакав, бо тратив свого батька та добродія, мешканці ж Полоцька зраділи, почувши щасливу новинку.

Все місто вийшло на зустріч новому Пастиреві. Один з начальників міста привітав його сердешною промовою. Нарід подивляв його скромність і чемність. Йосафат подякував Богові, благаючи поблагословити його та повірену йому отару. Потім удався до катедри Св. Софії, відправив Службу Божу, поблагословив священиків і численний нарід.

По Службі Божій зложив синівську візиту свому насто- / ятелеві, Архиєпископові Гедеонові Брольницькому, заявляючи, що буде про нього старенького дбати немов про рідного батька.

Новоприбулий Пастир скоро зеднав собі серця народу своєю побожністю, ревністю та добротою. Зразу нарід лякався, що він прибув зміняти наш обряд на латинський. Згодом страх уступив місце любові та пошані, якими окружали вірні свого Пастиря. Йосафат показався добрим Батьком для всіх своїх Діток, заохочував їх пізнати правду та служити Богові в одній правдивій Церкві, що її Христос оснував.

Православні пропагандисти не спочивали перед його приходом до Полоцька. Вони намагалися переконати нарід, що Йосафат був польським патріотом, якого польський уряд вислав латинщити та польщити наш нарід. В декількох проповідях Йосафат вияснив застрашеному народові, що унія з Римом не полягала в знищенні нашого обряду, але краще кажучи, вона змагала захоронити його від польських зазіхань. Апостольська Римська Столиця не змагає відоорати від нас наш чудовий обряд, але тільки прийняти нас в своє лоно. Наш обряд, наші національні передання та законодавство полишаються надалі ті самі, бо унія з Римом це одність віри правдивої, а не штучне злиття всіх обрядів чи перетворення їх у латинський.

По такім виясненні справи одности віри багато наших людей приступило до католицької Церкви, от як воєвода Михайло Друцький Соколинський, Іван Корсак, Данило Скита, Теодор Волович та багато інших, що добачували спасіння нашої Церкви в злуці з Заступником Ісуса Христа.

Старенький, полоцький архиєпископ занепадав щораз більше на силах. Смерть забрала його в 1618 р. По його смерті Йосафат став полоцьким архиєпископом. Ставши архипастирем, Йосафат почав викорінювати надужиття, що закралися були за урядування старенького Гедеона. Такт і батьківські упімнення допомогли йому обновити свою єпархію.

Найперше зреформував клир і через нього нарід. Багато ворогів подивляли його. Деякі з них говорили: "Якщо б він покинув унію та перейшов до нас, ми озолотили б його•та почитали б немов ангола!"

Иосафат любив православних і намагався навернути їх до католицької Церкви, хоч не силував нікого. Ласкавість, чемність, цитати з літургійних книг, що їх вживають православні, молитва та святість були його аргументами, щоб привести противників до єдности.

Иосафат особливіше дбав про клир, бо знав, що священики це підпора єпархії. Написав немало листів до свого клиру, робив канонічні візитації, мав регулярні єпархіяльні з'їзди, де учасники обговорювали всілякі питання.

Деякі шляхтичі були обдерли єпархію з матеріяльних дібр за його старенького попередника. Йосафат примусив їх загарбані добра звернути Перкві, пригадуючи, що це святокрадство красти церковні речі.

Иосафат любив чисті та направлені церкви. Він відремонтував катедру в Полоцьку, Витебську та в інших містах відновив церкви.

Єпископська гідність і обовязки не здавили в ньому любови до науки, публичних дискусій з православними. Він далі молився та змагав до святости. Далі бичувався, носив волосінницю і молився декілька годин денно. Навіть за життя Господь надгороджував його за ревність у Божій службі. Часто в часі молитви надземне світло оточувало його, душа сповнялася небесними радощами. Дехто бачив, як анголи служили йому до Служби Божої.

Його ревність, доброта та побожність видали обильні плоди, бо за три роки апостольської праці Йосафат здобув собі серця сливе всіх та майже всю свою єпархію привів до злуки з Апостольською Столицею.

V. Святий Мученик

Не зважаючи на труди та ревність Святого єпископа. противники унії не перестали намагатися держати Україну здалека від Риму, бо для них Польща та Рим це було одне й те саме. Польща була державою латинського обряду. Мала вона великі претенсії та намагалася рости коштом дооколишніх держав, особливо України, що по люблинській унії стала частиною польської республики. Поляки були римокатоликами. Вони намаганавертати православних лися до католицької Церкви, відбираючи їм східній обряд і національність, щоб побільшити польське населення.

Ніхто ж не любить бути переслідуваний за свої релігійні чи національні переконання. Хоч Папи не мали нічого спільного з переслідуванням українців поляками, всетаки мало зорентований нарід утотожнював Рим із Польщею та навпаки.

Агітатори та противники унії намагалися переконати непросвічені та незорєнтовані маси народу, що унія з Римом це перший крок, щоб поширяти польські інтереси в Україні та повертати українців у поляків через денаціоналізацію.

ляків через денаціоналізацію. В тому часі православна Церква була без церковної єрархії, бо всі наші єпископи прийняли унію. Нараз по всій Україні рознеслася чутка, що єрусалимський патріярх, Теофан, вертаючись із Москви, поступить до Києва. Противники унії попрохали його відновити православну єрархію в Україні. Висланник царгородського патріярха прийшов до Києва та під охороною коза-

Мелетій Смотрицький

ків установив нову православну єрархію. 15 серпня 1620 року він висвятив митрополита та шістьох єпископів для української православної Церкви. Церемонія відбулася при замкнених дверях у церкві Печерської Лаври, що є найстаршим українським манастирем. Теофан назначив Йова Бо-

Теофан назначив Йова Борецького на митрополита, а Мелетія Смотрицького на єпископа Полоцька, щоб параліжувати діяльність Святого Йосафата.

Теофан мав синод разом із нововисвяченою єрархією. Там уложено пляни боротьби з унією. Тоді нововисвячені православні єпископи вибралися до призначених місць, щоб обняти свої єпархії. Їхністоронники почали ширити бунт проти наших католицьких єпископів, проганяли зєдинених священиків із їхніх парафій і церков. Напасники насильно грабували нашу Церкву. Противники унії почувалися сильні, бо по своїй стороні мали козаків, що їх Йов Борецький втягнув у релігійні спори українського народу.

Настали бурхливі часи. Війна між Польщею та Туреччи-ною висіла в повітрі. Польські вельможі та клир намагалиподобатися козакам, щоб ся зєднати собі їхню поміч проти Турків. Унія опинилася в великій небезпеці. Її вороги, почуваючи, що їхня поміч потрібна в війні проти Туреччини, домагалися, щоб унію ска-совано. Митрополит Велямин Рутський удався до Варшави, де вороги в часі сойму домагалися. щоб уряд скасував унію та прогнав наших єпископів із їх столиць і віддав їх православним.

Противники представляли,

що унія відповідає за непорозуміння та заколот між нашим народом. Під їх натиском навіть деякі польські єрархи та' вельможі схилялися, щоб унію скасувати.

Трудно приходилося нашому Митрополитові захищати унію в польськім сенаті. Проте він виступив перед сенатом і він виступив перед сенатом т рішуче заявив, що причиною всіх непорозумінь були про-тивники унії та патріярх Тео-фан, що висвятив православ-ну єрархію. Далі показав, що унія без насилля та переслідувань здобувала собі численних прихильників поміж побожним народом. Накінець він закликав: "Противники назна-чили 70 горлорізів, щоб уби-ти мене та моїх єпископів. Вони намагаються прогнати нас із наших столиць. Кличу Бога за свідка, що легше буде їм відобрати нам життя ніж єпархії. Чи це не стид, що наше життя загрожене в католицькім краю (Польщі) під католицьким королем? Питаюся вас: Чому воно так?—Бо ми католики!"

Промова митрополита зробила велике враження на всіх учасників сойму. Противники унії не посміли відзиватися. Їхні симпатики замовкли. Король Жигмонт III, правдивий католик і приятель унії, встав із місця та заявив, що він готовий радше стратити корону ніж дозволити, щоб кривда сталася унії та її єрархії.

Так наша Церква врятувалася від грозячої небезпеки, але хмари не зникли. Противники унії працювали по зєдинених єпархіях, як митрополит Рутський і Св. Йосафат були в Варшаві на соймі. Відсутність єпископа Йосафата допомагала їх роботі в Полоцьку. Вороги унії накликали нарід до бунту проти єпископів, поширяли фальшиві новинки, що сенат зніс унію та потвердив православну єрархію. Говорили вони народові, що Йосафат передйшов на латинський обряд і стався поляком!

Розагітований і лихо поінформований нарід почав покидати зєдинену Церкву та вертатися до православя, яке хитрі пропагандисти та патріоти уоднаковлювали з українським націоналізмом.

Король установив комісію, що мала розглянути справу нововисвяченої, православної єрархії. Комісія складалася з ворогів унії та кальвиністів. Вона рішила, що православна єрархія має лишитися на своїх місцях, щоб так зберегти мир в Україні.

Апостоли та прихильники

унії почали знеохочуватися, бо зобачили, що майже неможливо було її врятувати перед загладою. Проте ласкавий Господь, що помер за людство, не полишив нашої католицької Церкви. Сталася дивна подія, що ободрила знеохочений нарід і усмирила розбурхані хвилі людських пристрастей проти унії.

Ця знаменна подія це МУ-ЧЕНИЦТВО СВ. ЙОСАФАТА КУНЦЕВИЧА, що трапилося 12 листопада 1623 р.

Иосафат негайно покинув сойм і вернувся до своєї єпархії, як тільки довідався про бунт у своїй єпархії. Тут застав він хаос. Вороги триюмфували, його ж стадо було засмучене та залякане. Святий Пастир не гаяв часу. Взявся негайно успокоювати вірних і заводити порядок. Потішав і укріпляв тих, що хиталися в вірності Апостольській Столиці. Опісля звернувся за тими, що відпали від єдности, як противники застрашили чи звели їх.

На нещастя легко воно викликати бурю людських пристрастей, але дуже тяжко приходиться успокоювати розбурхану масу народу. При кінці 1623 року потрясаюча вістка занепокоїла мешканців Полоцька. Незєдинені вбили посадника міста Києва та двох священиків за злуку з Римом. Йосафат закликав, почувши про їх смерть: "Я бажав би вдатися до Києва і зросити землю своєю кровю, щоб вона видала обильний плід!"

Він не потребував іти до Києва, щоб померти за злуку української Церкви з Апостольською Столицею, бо його смерть наближалася.

При кінці жовтня Иосафат

удався до Витебська, де незєлинені намагалися привести до схизми його вірних. Там він пробув два тижні. Проповідав, сповідав, заохочував свої овечки духовні полишитися вірними католицькій Церкві та не дати себе звести православним агітаторам. На нешастя його мелодійний голос не потрапив зворушити 38тверділих сердець незєдине-них, що вже були порішили вбити його, ба й уже були визначили дату свого злочину на 12 листопада.

Йосафат відправив Службу Божу та вернувся додому. Мешканці Витебська викликали суперечку зо слугами Святого Архипастиря, напали на його палату та почали бити його службу і грабувати дім. Напасники зранили декількох слуг, але це не зменшило в них жажди-спраги крови. 44

Служба вжила всіх можливих засобів, щоб розігнати розюшену товпу, що дала себе підбунтувати кровожадним агітаторам, але все намарно. Товпа вже ладилася вдертися до келії Святого, аж тут двері відчинилися й Архиєпископ перед напасниками, станув простягнув руку та поблагословив їх немов батько своїх дітей. Поблагословивши, спи-тався їх: "Мої Діточки, чому бажаєте вбити невинних? Ось я тут, якщо маєте щось проти мене 2''

Розярена товпа не годна була здержатися від насильства. Напасники поранили деяких слуг і потім накинулися на Святого, повалюючи його на землю ударом сокири. Святий Мученик не помер від першого удару. Зухвалі напасники, боячись, щоб часом він не прийшов до себе, добили його пострілом. Замордувавши невинного Святця, убивці взяли його тіло, переволокли крізь місто та кинули в ріку Двину. Не були проте певні, чи вірний нарід не пошукуватиме за його тілом, тому й привязали тяжкий камінь йому на шию та затопили в ріці.

Божий гнів негайно зявився над злочинним містом, бо темрява станула над ним через декілька днів, поки не витягнено з ріки та не похоронено тіла Святого Мученика. Трудно прийшлося вірним шукати за тілом, бо Двина це широка та бистра ріка. Ласкавий Господь допоміг їм. Блискуче світло зявилося там, де було затоплене тіло мученика.

Вороги не мало здивувалися, приятелі сильно зраділи, як зобачили, що по кількаденнім затопленні тіло мученика було свіже та прегарне. Девять днів стояло воно в церкві, а всетаки не було найменшого знаку розкладу. Пятнадцять днів по мучеництві тіло Йосафата перенесено з Витебська до Полоцька. Тут воно полишилося в церкві декілька місяців, поки не похоронено його в каплиці.

Пять літ по убийстві, потім десять літ відчинювано гріб, але тіло мученика було завжди свіже та незіпсуте. Свіжа кров спливала з рани на його чолі. Багато хворих були чудесно улічені при відчиненні гробу.

Чуда доказують, що особи були по-геройськи святі, що їхні душі втішаються блаженним видінням у небі та виявляють, що святий і пошанигідний був той ідеал і справа, за які Святі склали своє життя.

Святий Йосафат трудився

над викоріненням схизми, що розділяє Христову Церкву від 1054 року. Святий мученик трудився все життя, щоб привернути злуку України з Римом, за привілеї нашого кли-ру та народу під польським пануванням, за Божу славу та за поширення української ка-толицької Церкви, за вдержання нашого прегарного обряду, що мав процвітати при злуці з Христовими Заступниками, Римськими Папами. Добачував спасіння та велич нашого народу в злуці з наслідниками Святого Петра, якому Спаси-тель поручив пасти вівці та ягнята й правити Його Церквою.

Всі ті, що мали якийсь інтерес тримати Україну здалека від Риму, пристрасно ненавиділи Святого за його невтомні праці та труди над поєднанням нашої Церкви з правдивим осередком християнства. Святий проповідав і писав про справи унії, хоч ніко́ли не мішався до політики чи світських справ.

Вороги сильно зневавиділи його за його гаряче бажания привести Україну до злуки з Римом. Упав він жертвою фанатизму деяких православних, що намагалися спинити Україну від Берестейської Унії, бо уважали, що ця унія вийде на шкоду українському народові. Побоювалися, що унія відчинить полякам двері до нашої Церкви, щоб правити нею та польщити наш нарід. Нажаль вони не добачували, що унія нашої Церкви з Апостольською Столицею доконала щось зовсім противне, бо вона замкнула полякам доступ го нашої Церкви. Наші єпископи та священики опинилися під папською опікою разом із

своїм народом, а це стало заборолом проти всяких спроб латинізації та полонізації нашого народу. Рим строго був заказав усім, особливо молоді, зміняти обряд. Така угода стала між Римом і нашою Церквою при заключенні Берестейської Унії в 1595 р.

Численні чуда звеличали смерть нашого мученика, Св. Росафата, доказуючи, що він був великий святий та потверджуючи святість унії, за яку він змагався та помер. Папа Урбан VIII проголосив його блаженним у 1643 році, а Пій IX канонізував його. Його свя-то припадає на 12 листопада, щоб пригадати всім українцям справу, за яку він помер і заохотити їх бути вірними тій Перкві та тому обрядові. в яких жив і помер Святий Йосафат.

Ми негодні судити про до-

роги Божого Провидіння. Воно знає, що чинити зо злобними замірами Божих ворогів. Противники унії сподівалися, що смерть Св. Йосафата по-

кладе кінець унії й українсько-

Папа Урбан VIII

му католицтву, тимчасом сталося навпаки. Невинно проллята кров за унію принесла обильні плоди. Мелетій Смотрицький, посередній спричинник смерти Йосафата, був православним Архиєпископом у Полоцьку. Це він був зорганізував атентат на Святого. На диво всіх він став одним з перших, що навернувся до унії. Багато людей пішли за його прикладом і приступили до української католицької Церкви.

Смерть Св. Иосафата немов цей грім зрушила католицьку Европу, викликуючи всюди симпатію для нашої Церкви, священиків і народу.

Митрополит Велямин Рутський пробував тоді в Руті, як один із Йосафатових слуг повідомив його про те, що сталося. Рутський не годен був стримати сліз. Заплакав над стратою такого великого борця за унію. Біль його злагіднів на думку, що українська, католицька Церква стала гідна в очах Божих принести таку жертву за справу унії. Всі українські єпископи заохочені прикладом Св. Йосафата написали до Папи Урбана VIII: "Всі ми готові пролляти кров і віддати життя за католицьку віру подібно, як це вчинив уже один із наших співбратів."

Мучеництво Св. Йосафата розбудило велику ревність поміж клиром, викликало одушевлення, запевнило нашій Церкві особливішу опіку Святішої Столиці, припинило зухвалість противників, приєднало безчисленні маси народу до нашої Церкви прикрашеної кровю Мученика й так спасло Унію від грозячої руїни. Оттому мусимо повторити слова Тертуліяна: "Кров мучеників це посів християнства!"

VI. Чуда Святого Мученика.

ЧУДА, що діються за заступництвом Св. Йосафата, доказують, що Бог особливіше його любить і бажає, щоб нарід почитав його. Дуже багато чуд сталося по мученичій смерті Св. Йосафата. Холмський єпископ, Яків Суша, подає около 100 чуд у житті Святого мученика.

Подаємо деякі з них, щоб доказати, яка свята була справа злуки нашої Церкви з Римом, за яку наш Мученик пролляв кров і віддав життя. Ці чуда повинні збудити в серцях нашої молоді велике привязання до української, католицької Церкви та спонукати всіх взивати помочі Св. Йосафата в своїх потребах.

Іван Ходига з Полоцька каже про себе: "Я рішився покинути схизму та стати католиком, як поглянув на мощі Святого. Я пішов до сповіді та приступив до Св. Причастя в церкві Св. Софії. Тепер є готовий скласти життя за українську, католицьку Церкву. Кров Св. Йосафата навернула мене."

Це тільки одне з численних навернень, що слідували по смерті мученика. В короткім часі всі мешканці Витебська, де замордовано Святого, стали католиками та вірними дітьми католицької Церкви.

Петро Даньківський був майже зовсім сліпий. Попрохав своїх знайомих запровадити його до церкви, де спочивали мощі Святого, що були виставлені для публичного почитання. В церкві він станув при колонні, на якій висіла волосінниця Св. Йосафата. Це було знаряддя його покути. Петро зняв волосінницю, потер свої очі та негайно став видючий. Відтоді не мав клопоту з очима.

Преп. о. Геннадій Хмельницький, приятель і сповідник Святого мученика, дістав параліж і був змушений лежати три роки в ліжку. Посеред мук і страждань звернувся до Св. Иосафата за поміччю. Святий вислухав його молитву і Геннадій зовсім виздоровів за кілька днів.

Емануїл Кантакузен мав чотиролітню донечку, що тяжко захворіла. Не помагали жадні ліки. Лікарі проголосили неулічимою її хворобу. Нещасний батько не стратив надії. Він привів донечку перед гріб Св. Мученика. По короткій молитві малятко зовсім виздоровіло.

Михайло Тишкевич, приятель Святого, страждав на ревматизм. Безуспішні показалися всякі ліки. Мусів лежати в ліжку. Два слуги допомогли йому відвідати гріб Святого. По короткій молитві він зовсім виздоровів, полишив кулі при гробі та повен радости вернувся додому.

Князь Юрій Чорториський був більше ніж три роки кри-тично хворий. Хвороба про-являлася спазмами. Не було надії на видужання. Вчинив тестамент і попрощався з родиною, бо вже готовився вми-рати. Прикра астма додушу-вала його. Він повернувся на бік і зобачив образ Св. Иосафата на стіні. Згадавши про чуда, що Св. Мученик чинив для своїх почитателів, він поручив себе його опіці, обіцюючи відвідати гріб по виздоровленні. По короткій молитві почувся краще. За кілька днів був уже вповні здоровий.

Маргарета Солтанівна хворувала тяжко на очі. Ніякий лікар не міг полегшити її болю. Звернулася до Св. Йосафата. Дістала його мощі, приложила до зболілих очей і нагло виздоровіла.

Беатифікаційний процес до 1627 року зібрав 83 заприсягнених посвідчень чуд, що сталися за посередництвом Святого нашого Мученика.

Інколи Святий зявлявся своїм почитателям, щоб допомогти посеред страждань і труднощів. Подаємо зяву пані Волович, що її Святий єпископ навернув до Католицької Церкви. Чотири роки по мучеништві вона так тяжко захворіла, що ніякі лікарства негодні були допомогти їй. Віленський єпископ, Евстахій, брат пані Волович, знаючи про її їй грудку ревматизм, вислав зрошеної кровю Мучеземлі Поклала її на себе та ника стала молити Святого змилосердитися над нею. Отак молячись, заснула. Святий Йосафат зявився їй зодягнений в

архиєрейські ризи, його ж голова кривавилася від глибокої рани. Жінка залякалася та спиталася, хто він такий. Він відповів: "Я—Йосафат." Хвора почала благати його змилосердитися та допомогти їй. Мученик замочив руку в своїй крові та помазав хвору, кажуги: "Це кров проллята за Христа та за стару, правдиву, православну віру та святу Церкву. Нехай вона допоможе тобі по твоїй вірі!"

Кров ця дійсно допомогла їй, бо, збудившись, почулася зовсім виздоровлена з ревматизму, що більше ніколи не докучав їй.

Чуда за посередництвом Святого розбудили набожність до нього в Україні, Литві та Польщі і Білорусі. Побожні паломники тисячами спішили до гробу нашого Святого, щоб вшанувати його геройство та благати ласки, що він так обильно розділяв.

Кожен намагався здобути собі якісь мощі по ньому. Якщо ж це було неможливе, так брали частини його одежі чи знаряддя покути або якийсь образець.

Вся Україна сповнилася його славою. Побожний нарід склав пісні та співав їх на його честь. Святий із неба віддячувався тим, що прославляли його на землі.

Дехто міг би спитатися, чому Святий мученик не діє чуд у наших часах. Тут наша, не Святого вина, бо ми не вміємо молитися так, як наші предки молилися. Святі в небі завжди мають ту саму силу та ніколи не старіються. Вона завжди такі самі, як були в хвилині свого вступу до неба. Якщо бажаємо помочі від Святого, так треба молитися і то молитися з довірям, бо він наш Брат. Він любить Україну так, як любив її за життя.

Як молився за наш нарід за життя, як благав у Всевишнього ласки навернення всіх українців до католицької Церкви, так він і тепер: "Він багато молиться за нарід і за Святе місто!" (2 Мак. 15, 14).

VII. Геройські Чесноти Святого Мученика

Святий Йосафат був людиною великих чеснот ціле своє життя. Це вже тайна Святих, як вони поруч невпинної праці на славу Божу та для спасіння душ, завжди знаходять час для власної душі, щоб прикрасити її найкращими, християнськими чеснотами. Що більше трудяться для других, то досконаліші намагаються статися в Божих очах.

Вже з дитинства наш Мученик цікавився всім, що заторкувало Бога та Його службу. бо єдине його бажання це́ прославляти Бога, служити Христовій Церкві та привести українців до злуки з Христовим Намісником, Римським Папою, бо бачив, що будучність нашого народу та май-бутнє виконання нашої місії посеред славянських народів залежало від злуки з Апостольською Столицею. Папа Урбан VIII сказав про нас: "Мої Українці, сподіюся при вашій допомозі навернути Схід." Ми негодні виповнити цю почесну місію, коли самі не будемо злучені з правдивим осередком християнства.

Св. Йосафат намагався здобути всі ті християнські чесноти, що прикрашують католицьких Святих, хоч це вимагало від нього невпинних трудів.

Хоч Йосафат присвячував багато часу молитві та розважанню, всетаки він був найбільше активним членом у своїм манастирі в Вильні. Поводився немов ангол, як молився в церкві чи відправляв Службу Божу.

Любив надзвичайно католицьку Церкву та наш прегарний обряд. Відкинув предложення православних, щоб злучитися з ними в боротьбі проти Риму, що його більше любив аніж власне життя. Доказав вірність католицькій Церкві та Христовому Намісникові тою кровю, що пролляв як мученик. Не прийняв він і предложення й тих, що намовляли його покинути обряд та перейти на латинство, яке було б запевнило йому багато вигід, бо знав добре, що негоден подобатися Богові той, хто покидає свій рідний обряд, щоб проживати в другім, бо це йому вигідніше. Ні Бог, ні Римські Папи не люблять тих, що зраджують свій обряд.

Св. Йосафат любив свій нарід і намагався привести його до правдивої Церкви, що її оснував Ісус Христос, поза якою нема спасіння для тих, що покидають її або не хочуть вступити до неї, хоч знають, що вона Христова. Він використовував свої письменницькі здібності, щоб обучувати нарід в католицькій вірі, що є найбільшим даром, який Бог може вділити людині.

За невтомну ревність для спасіння душ противники прозвали його "душехватом." Це призвище виявляє його посвяту для духовного добра своїх вірних, бо він тільки мріяв про 61

те, щоб в Україні була "одна отара та один Пастир" злуче-ний з Апостольською Столицею в Римі. Якщо б тодішні українські провідники та могутні козаки були пішли за його порадою та прикладом, так Україна була 6 стала незалежна від Польщі і Москви, а український патріярх Києва був би зайняв почесне місце в католицькій Церкві. Якщо б Україна була сталася католицькою, так не було б ані ганебного поневолення нашого народу Москвою, ані комуністичної різні-голоду в 1933 р., як московські комуністи влаштували штучний голод, щоб послабити Україну та вчинити ії послушною кремлінським тиранам. Цей штучний голод убив яких 5,000,000 українців.

Святий мученик по-дитинному любив і почитав Божу Матур. Любив і почитав її більше ніж свою рідну матір, що привела його на світ. В Полоцьку вставав уночі, ішов до передсінку церкви молитися перед іконою Богородиці .Цікаві слуги бажали довідатися, що він там робив. Пішли за ним і дуже здивувалися тим, що зобачили. Святий мученик припав навколішки перед іконою Богородиці. Його обличчя покрилося небесним світлом, що виходило з ікони, перед якою молився.

Иосафат жертвував Божій Матері всі свої покути, умертвлення та бичування. Відправляв Службу Божу на її честь у дні її празників. Проповідав про неї, заохочував слухачів любити її так, як діти люблять свою матір; заохочував їх удаватися до неї в усіх своїх клопотах, бо вона завжди готова помогти тим, що з вірою та побожністю взивають її. Найбільше ж Йосафат лю-бив Ісуса Христа. Христові Страсті за наше спасення стояли йому завжди перед очима. Спомин про Христову любов до людей витискав сльози з його очей. Його очі спонтанно сповнялися сльозами, як споглядав на ікону розпятого Спасителя. Проповідав наро-дові про Його любов, намагаючись розбудити в серцях своїх слухачів ніжну любов до Нього. Роздумування про Христові Страсті спонукувало його до бичування, яке було часом таке гостре, що кров виступала з його тіла.

Два юнаки бачили, як Иосафат зразу припав у молитві перед іконою Спасителя. Потім зачав довго бичуватися. Це так зворушило юнаків, що вони порішили зректися земських приємностей і присвятити своє життя славі Божій і спасінню душ. Один із них дотримав слова та внедовзі став ченцем. Другий вагався, бо був сильно привязаний до світу та його минущих приємностей. Невірність Христові не приносить нікому користи. Світовик-юнак танцював із гарною дівчиною, в якій був залюблений до нестями. Це був його останній танець, бо по танці так нещасно впав, що зламав собі шию та вкоротці помер.

Иосафат любив убогих Христовою любовю. Бодай один убогий був з ним завжди при трапезі. Вбогі часто приходили до його палати, де їм ніколи не відмовлювано милостині та поживи. Як Иосафат дістав якісь гроші, так негайно видавав їх на вбогих і потребуючих. Якась бідна вдова прийшла прохати милостині та гроша, що дуже потребувала. Святий не мав грошей. Тоді покликав слугу та звелів заставити омофор, щоб дати гроші потребуючій жінці.

Любив убогих більше ніж власну родину. По його винесенні до єпископської гідности один із його братів прийшов до нього, сподіваючись вигідно проживати собі при братові єпископові. Святий відослав його з малою грошевою допомогою, заявляючи: "Церковні доходи належать до церкви та вбогих. Раджу тобі взятися за працю та проживати з неї."

Бувши єпископом, мав слуги, повіз і інші вигоди відповідні до його гідности, але не дбав про них. Вдома носив чернечу рясу та вживав звичайних потрав, бо ніколи не забув про свій обіт манашої вбогости. Цей обіт був завжди дорогий його серцю, бо вбогість уподібнює душу до найбіднішого споміж людей, Божого Сина, що стався чоловіком.

Хоч був єпископом, проте в цілім Полоцьку ніхто не був годен перевищити його в покорі. Святий Йосафат не знав, що воно таке кимось погорджувати, бо уважав усіх за Божі діти та за своїх Братів. Був привітливий до бідних, не таїв. що його батьки були вбогі та що він був негідний бути єпископом католицької Церкви. Бог і люди люблять покірних. Глибокою покорою Святий зєднював собі та своїм вірним надзвичайні Божі благословення. Нарід любив противники шанували його, його великі чесноти, хоч ненавиділи його за те, що був католиком.

Иосафат великодушно пробачував своїм ворогам і добродійствами відплачувався за зневаги та наклепи. Дехто навмисно зневажав його, бо знав із досвіду, що це найкразасіб запевнити собі ший якусь ласку чи добродійство. В своїй добродійсності не розрізняв між католиками та пра-Всі. католики, вославними. православні, єретики, ба й жисвобідно приходили ли ло нього, бо він завжди памятав про слова Божественного Спасителя: "Щонебудь ви вчинили одному із цих Моїх найменших Братів, те Мені вчинили." (Мат. 25, 40). ви

Преп. отець Косинський, сповідник Святого, склав під присягою оце зізнання: "Я переконаний, що діла та життя Иосафата не були менше геройські ніж вчинки інших Святих, ісповідників, мучеників, єпископів і ченців. Він старався щомога сполучити діяльне життя з контемплятивним."

VIII. Чудесне Збереження Мощів Святого Мученика.

Витятнено з гробу тіло Святого Мученика, як почався в Полоцьку беатифікаційний процес у 1625 р. Комісарі не мало здивувалися, як побачили мощі свіжими, мякими немов тіло було б іще живе. Нарід зібрався в церкві, як тільки вістка рознеслася по місті. Кожен бажав побачити свого улюбленого Пастиря. Нарід заплакав, як мощі виставлено в катедрі. Побожність, і любов народу зворушили серце Мученика. Каплі поту появилися на його чолі, а сльози потекли з очей.

Кривавий піт і сльози обтерто, а хусточки роздано народові. Ці хусточки чинили ба-

гато чуд. Хтось міг би спитатися, чому православні та жиди не наверталися до католицької віри, а поляки не перестали переслідувати українську, католицьку Церкву, перетягати нашу молодь на ла-тинський обряд, щоб легше спольщити її, хоч бачили чуда, що їх діяв Мученик? Поляки не зворушилися чудами, бо повні шовинізму намагалися збільшити свою територію та політичну силу... Ця мрія багатьом із них видавалася кориснішою ніж католицтво українців, бо на нього вони дивилися як на головну перешкоду польшення нашого народу.

Єретики ж, православні та жиди не наверталися до католицької Церкви, хоч бачили чуда, що їх діяв наш Мученик, подібно як і не навертаються сьогоднішні безвірки, хоч чуда діються на наших очах у Фатімі, Люрді та Помпеях.

Замало воно бачити чудо, щоб навернутися чи приступити до католицької Церкви чи віри. Жиди бачили багато чуд, як наш Божественний Спаситель проживав і проповідав у Палестині... Дивилися на Його чуда, але не повірили, ба й поважилися приписувати їх дияволові: "Він має Велзивула і при помочі князя дияволів проганяє Сатану." (Мар. 3, 23).

Потрібно особливішої ласки, щоб навернутися до правдивої віри. Без ласки ніякі чуда не доконають нічого.

Сучасні противники Св. Йосафата були подібні до юдеїв з тих часів, коли Ісус проповідав Свою Євангелію. "Він засліпив їх очі та затвердив їхнє серце, щоб вони не бачили своїми очима та не розуміли 74

своїм серцем, щоб не навер-нулися та щоб Я не улічив їх." (Ів. 12, 40).

По прослідженні мощів і по виставленні їх у церкві, знову зложено їх до гробу. Тіло залишилося в Полоцьку аж до упадку Польщі. Могутня ко-лись Польща ослабла через внутрішні спори між поляками та українцями, бо поляки переслідували українців і гнобили їх. Зависні сусіди, от хоча б Росія, що по упадку Царгороду намагалася стати заборолом православя, тому й вона була зависна українцям їхньої культури та багатства, як теж і Австрія, що намагалася поширити свої території, при-чинилися до упадку Польщі. В упадку взяла участь і Прусія, що тоді доходила до сили, користаючи з незгоди Славян. Сливе вся Україна перейшла

під панування Росії, бо тільки

маленька частина цебто Галичина чи Західня Україна, Карпатська Україна й Буковина, опинилися під Австрією.

Катерина II при поділі Поль-щі та прилученні України присягнула шанувати всі вольності української, католицької Церкви. Нажаль Москалі не вміють шанувати приречень. Ще чорнило не висохло на документі, а вже московські можновладці розпочали люте гонення нашої Церкви та ду-ховенства. Тоді Україна бачила часті сцени геройства, нарід захищав якими наш свою католицьку Церкву від загарбування її москалями. Тисячі українців заплатили життям свою вірність като-лицькій Церкві та Папі.

Московськ**і батюшки** та державні урядовці були гонителями наших Братів. Російська армія допомагала їм нищити нашу Церкву.

В часі неспокоїв, що попередили упадок Польщі, тіло Св. в По-Иосафата спочивало лоцьку. Опісля перенесено його до Білої, щоб забезпечити перед знищенням у часі завірюхи. Там воно полишилося до 1873 р., поки Москалі не перенесли його до церковної сутерини під позором, щоб направити церкву. Там вони замурували святі мощі та сказали народові, що їх перенесено до Росії.

довголітніх гоненнях По московське православя силою запанувало в Україні, що опипід Росією. Молоде нилася покоління забуло про Святі мощі. Вони були б затратилися в памяті людей, коли б не перша світова війна у 1914 р. Москалі цофалися на своїх

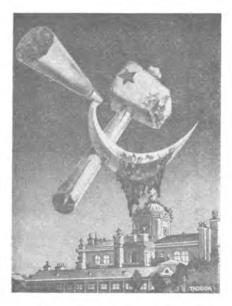
фронтах під натиском побідо-

носних Армій Центральних Держав. Накінець Німеччина й Австрія розгромили Росію. Один український старшина, Федір Заяць, член австрійської армії, зустрінув якогось стар-ця, що розповів йому про мощі святого Мученика, які спочивали в церковній крипті в Білій. Старшина негайно повідомив про це нашу церковну єрархію в Західній Україні, хоч провідник нашої Церкви, Митр. Андрей Шептицький, був вивезений москалями до Росії по вибуху війни. Росія була розпочала цю війну, щоб зайняти Західню Україну та знищити унію української Церки з Апостольською Столицею.

В 1916 р. віднайдено гріб Святого, вийнято тіло та перевезено до церкви Св. Варвари в Відні. В цій українській церкві воно спочиває до сьогодні, чекаючи на щасливу хвилину, коли українці зможуть врочисто перенести його до Києва, столиці України. Тоді всі українці злучаться з католицькою Церквою під проводом власного Патріярха в вільній і незалежній батьківщині, дякуючи Богові та Пречистій Діві за звільнення від комуністичного гноблення та московського тиранства.

IX. Сучасне Мучеництво Української, Католицької Церкви.

Українська, католицька Церква прегарно розвивалася в Західній Україні (Галичині) по першій світовій війні. Тисячі священиків обслуговували нарід, ОО. Редемптористи виховували населення та скріпляли віру невпинними місіями. ОО. Василіяни, ОО. Студити, Сес-

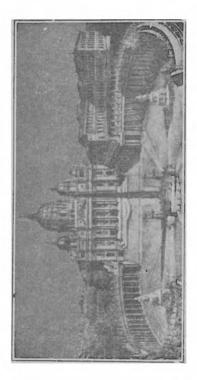

три Василіянки, Служебниці та інші манаші жіночі згромадження зростали числом і престижем. Друга світова війна завдала страшний удар українській, католицькій Церкві. Москалі, хоч тепер комуністи й атеїсти, зайняли Західню та Карпатську Україну і стали домагатися від митр. Йосипа Сліпого, щоб він разом із клиром і вірними прилучився до московської церкви під проводом московського патріярха, Алексія. Комуністи завезли нашого митрополита літаком до Москви, але він відмовився зрадити Церкву та віру.

Декілька днів пізніше большевики арештували митрополита та його головних співпрацівників, інших єпископів, і відставили на суд до Києва. Суд не доказав жодної вини, але комуністи не потребують доказів, щоб зліквідувати своїх противників. По цім кумеднім процесі наші єрархи були засуджені на тяжкі роботи в Росії. Деякі з них, от хоча б єп. Гр. Хомишин, Йос. Коциловський, Т. Ромжа, вже померли. Митрополит Й. Сліпий, єп. Будка, Лятишевський, Чарнецький і Гойдич опинилися на вигнанні в Сибірі.

Офіційно знищено українську, католицьку Церкву. Сотки священиків, що відмовилися злучитися з московською, православною церквою, пішли на вигнання або були вбиті. Інші ж, що потрапили вимкнутися комуністам, обслуговують вірних із утриття. Про-бувають вони під опікою УПА, що досіль змагається з червоними окупантами України. Московські комуністи насильно навертають наш нарід на московське православя. Тисячі вірних враз зо своїми родинами опинилися на Сибірі або попросту пішли на другий світ від куль НКВД.

Криваве гонення не потрапило здавити відваги українських католиків. Вони страждають, моляться та ждуть на кращі часи, бо певні, що переслідування внедовзі устане. Сонце свободи осяє вільну, католицьку Україну, бо кров мучеників ніколи не йде намарне.

A Great Martyr for the Union

(St. Josaphat Kuntsevych)

By Rev. M. Schudlo, C.Ss.R.

Printed by The Redeemer's Voice, Yorkton, Sask., Canada 1952

Сэ. Сызященимученик Йосафат

SAINT Josaphat Kuntsevych is greatest among the Ukrainian Saints which adorn the Church of Christ. Born in Volodymyr of Volynia in Ukraine in 1579 or 1580 of noble Ukrainian stock he was educated in his native town by his pious parents, Gabriel and Marianna.

Gabriel and Marianna, being examplary Christians, hurried to baptize their child right after his birth, giving him the name of Saint John.

John was an extraordinary child since his very birth. Marianna going to church used to take little John with her, for she noticed in him a special devotion and love for God and the Blessed Virgin Mary.

One day John asked his mother. when she kissed the cross at the entrance to the church: "But who? is He? Why is He nailed to the cross?" The pious mother explained everything to the little one, how Jesus was born of the Blessed Virgin, how Jesus was trying to convert the obstinate Jews and how finally He was seized by the envious Pharisees, tried, condemned to death, tortured and crucified... Listening to this explanation John began to weep of emotion, thinking of the ingratitude of the Jews and Christians who rejected Him and did not want to live according to His Gospel, which is capable of changing the face of the world.

The explanation of the sufferings of Jesus for our salvation moved the heart of John to its utmost. He confessed later that at that moment he felt a spark coming out of the pierced heart of the Redeemer into his soul and causing such a fire of love for Jesus Christ that nothing in this world was ever able to extinguish it.

Little John, although still a child, showed a special aspiration to

the priesthood. He did not like to go around and do mischief as his companions used to do. He liked to stay alone, to pray and construct small altars before which he sang songs heard in the church. His piety was more than ordinary. The people, seeing him immersed in prayer in church asked: "What is this litle boy going to be?"

In school John excelled in seriousness and eagerness to learn all that at that time was possible to learn. It was painful that his parents being poor could not send him to the university to complete his studies.

John had to give up studies and to become a helper to a rich salesman in Vilna, capital of Lithuania. The new helper was so laborious and work-loving that in a short time he gained the heart of his patron. The new occupation did not affect the piety of John. He continued to pray and to go to church as before, reading our liturgical books from which he learned to love our church and our beautiful rite.

When John (later called Josaphat when he entered the convent) was in Vilna, the Ukrainian bishops decided to unite themselves with the Vicar of Christ, the Pope of Rome, from whom our Church was separated for a great while. But alas! Not all the Ukrainians followed the noble example of their bishops. The Union of our Church with the Holy See was not a pleasant affair either for the Orthodox Russians or for the Latin Polish Catholics. The Russians did not like the reunion of our Church with the Holy See, because they strived to rule over the Ukrainian Church, while the Poles saw in the reunion the strongest bulwark of our beautiful Rite which they were trying to eliminate by converting the Ukrainian nobility to the Latin Rite in order to Polonize them.

Needless to say that the reunion of 1595 caused many struggles within our Church and among people, because some Ukrainians declared themselves in favor of the Union with the Popes, while the other, led by the emissaries of Constantinople and supported by misinformed Cossacks, were endeavoring to oppose it since it was impossible to destroy it.

John was 15 years old when the reunion took place. Looking at the strife and dissentions among our people he remained undecided for a time, asking God for light as to what to do: "Show me Thy way O Lord!"

He began to read our liturgical books in which he found a clear confirmation that the Pope, being the successor of St. Peter, is the head of the Church. He found in Minea: "Peter, foundation of the Apostles, rock of Christ's Church, beginning of Christians, feed the sheep of thy fold, guard thy lambs from the rapacious wolves and save thy flock from ferocious assaults." (June 29-30).

In the Matins of June 30, he found: "You, o Peter, were the first bishop of Rome, you the pride and the glory of the greatest city, you were the confirmation of the Church that the forces of hell cannot overcome, as Christ foretold."

The reading of the Liturgical books of our Church convinced him that there should be one fold and one shepherd, and that the Pope of Rome is the head of Christ's Church for he read the above mentioned Minea on behalf of Pope Silvester: "You have chased out the treacherous heresies, you were the head of the Council (of Nicea in 325)..."

All these reflections produced

within his ardent soul a desire to dedicate himself to God and to the salvation of the souls by becoming a monk. The salesman who loved so much his young helper did all he could to hinder the Saint from becoming a monk. He proposed to the young boy the hand of his only daughter with the succession of his trade and entire property. John did not accept the proposal, saying: "It is better for me to serve my Saviour who gave His life for me than a woman."

II The monk

In 1604 John renounced the world to become a religious in a monastery in Vilna. The monastery however, was deserted by that time... There was just the superior without the subjects. Instead of monks, laymen inhabited the monastery.

Living in that deserted monestery

John went to school to complete his studies. A little later he made his religious profession and received the name of JOSAPHAT in 1604.

This period of Josaphat's life was completely dedicated to piety and personal formation, spent in prayer, penances, reading of the Holy Scripture and the writings of the Holy Fathers.

He ate no meat drank no wine, for his beverage was plain water... He wore an acute hair-shirt, slept on a crude bed, fasted for whole days. Scourging and chains were his penances.

Such a holy life soon attracted the attention of the good people. Many young boys admiring his sanctity came to join him by becoming religious. An old religious came to the monastery. Josaphat learned from him much about religious life and the excellence of the apostolic labors. Forming his soul Josaphat continued his studies to become a priest and a missionary in order to lead our people to the Union with the Holy See of Rome.

After five years of such life he was ordained deacon and started to preach among the Orthodox trying by all possible means to lead them to unity with the Catholic Church. His holy life, his convincing preaching, his zeal made a great impression on those who had the chance to know or to listen to him.

The Orthodox, however, were unwilling to give up their position. They made an effort on the life of our Metropolitan, Ipatiy Potiy without success... They just cut off his three fingers. After that unsuccessful attempt on the life of our Potiy they decided to win St. Josaphat to their side, for they knew his love and attachment to the Oriental Rite and Church. They came to him, conjured him, fell

Metropolitan Ipatiy Potiy

to his knees, asking him to join them in their struggle against the Metropolitan and the Pope. Josaphat remained like a rock. No one could ever shake his faith and extinguish his love for the true Church, in which there must be but one Shepherd, the successor of St. Peter, Pope of Rome.

III. Josaphat Priest

All his works for the reunion and conversion of the separated Brethren did not impede him from continuing his theological studies. Once his studies were completed, he was ordained priest by Metropolitan Potiy in 1609.

As a priest he became an indefatigable laborer in the vineyard of Christ, preaching, confessing, refuting the errors of the enemies of reunion... The most common topic of his innumerable sermons was the reunion of our Church with

the Holv See. His sermons produced marvelous effects upon the hearers who came numerously to the church of the Blessed Trinity in which he usually preached, commenting his sermons with the passages of the Holy Scripture, the Christitan tradition, and especially with the citations from our liturgical books which clearly prove that there should be but one church with one Shepherd. Thus the church was always crowded when Josaphat mounted the pulpit, captivating the people with his sound teaching and melodious voice.

No wonder that numerous Orthodox began to leave the Orthodox church and to enter the true church of Christ preached by such an eloquent preacher as Josaphat, thus increasing almost daily the number of the Ukrainians united to the Holy See.

Josaphat was not satisfied with preaching only in church, for not all came to listen to him, some being prejudiced while the others were careless. An ardent zeal prompted him to go in search of them in their homes, fields or workshops. Thus he devoted his life to maintaining the Union of Brest and to working for the return of the Orthodox of Ukraine and Lithuania to the true church of Christ.

A splendid combination of knowledge and holiness, of gentleness and firmness, of prudence and patience attracted numerous converts from all classes of society. Many Ukrainian noble families already Polonized and Latinized began to return to the Ukrainian Catholic Church. The enmies of unity full of hatred and envy used to call him "the thief of souls."

Working for the conversion of his Brethren he did not neglect his own sanctification. He said Mass every day and approached confession almost every day. His piety during the Mass moved all who assisted at it. Many a time the people saw the Infant Jesus upon the chalice with which Josaphat blessed them and an angel standing by the altar upon which our Saint was celebrating the unbloody Sacrifice of the New Law, renewing the death and passion of our Blessed Lord.

The sermons of the holy preacher moved the hearts of the listeners to such a degree that the Saint right after the sermon had to stay in the confessional for several hours a day to calm the consciences and to reconcile the repentent sinners with God.

In his apostolic work he did not forget the poor sick in the hospitals. He looked upon them as the suffering members of the Mystical Body of Jesus and tried by all means to alleviate their pains.

Velamyn Rutsky who was ab-

bot of the monastery in Vilna succeeded Ipatiy Potiy who passed away in 1614. Leaving his abbey he made St. Josaphat its new superior.

As superior Josaphat was an admirable example to all the religious whom he exhorted to keep the religious rule as the only way of perfection for all those who embraced the evangelical counsels.

St. Josaphat was very merciful to the poor. A widow being in extreme debts came to ask for alms. Josaphat did not have money, therefore he told her to come later on. Meantime he went before the altar to pray. When he was returning from the church a young man met him and gave him fifty cervintsi for the poor widow.

The devils molested our Saint shouting throughout the monastery and frightening the monks whose number increased to sixty. The Saint ordered them not to disturb 102

his subjects and the devils obeyed 'him.

Saint Josaphat As Bishop

WHILE Josaphat was laboring in Vilna, Metropolitan Rutsky gave him the new task of Bishop in Polotsk, for the old Bishop was unable to continue his work. Josaphat with tears in his eyes asked the Metropolitan not to impose upon him such a great burden, of which he felt unworthy, but the Metropolitan, knowing his sanctity and zeal, did not revoke his decision. Thus Josaphat was consecrated in Vilna on Nov. 12, 1617. He was then 38 years old, having already spent 14 years in the monastery.

While the people of Vilna were weeping because of losing their father and benefactor, the inhabitants of Polotsk rejoiced at the happy news. The whole city came out to meet the new Pastor. One of the mayors of the city addressed him with a hearty welcome, while the people admired his modesty and kindness. After this welcome Josaphat gave thanks to God and asked for a special blessing for himself and his fold. Then he went to the cathedral of St. Sophia, celebrated the Liturgy and imparted a blessing to the numerous people and his clergy.

After Mass he paid a filial visit to his old superior, His Excellency Gedeon Brolnytsky, declaring that he would take care of him in his old age as he would of his own father.

The new Bishop soon conquered the hearts of the people by his piety, zeal, and goodness. The fear that he was coming to change our Rite into the Latin was soon substituted by general love and estee^m. Josaphat was a good father to all his children, expecting them to learn the truth and to serve God 104

in the one true Church founded by Jesus Christ.

The Orthodox propagandists did not rest before his coming to Polotsk. They endeavoured to convince the people that Josaphat was a Polish patriot who has been commissioned to convert the Ukrainians to the Latin Rite and to Polonize them. In a few sermons and discourses Josaphat explained to the frightened people that the reunion with Rome did not mean a destruction of our Rite, but rather its preservation from the Polish invasion. The Holy See of Rome did not want to take away from us our beautiful Byzantine Rite, but to accept us into her fold. Our Rite, our national customs, our traditions and legislation remaining unchanged, for the reunion with Rome meant the unity of the true faith, and not an artificial union of all rites, or of changing them all into Latin.

After such an explanation of the unity of faith, many Ukrainians entered the Ukrainian Catholic Church, as for example, Voevoda Michael Drutsky-Sokolynsky, John Korsak, Daniel Schyta, Theodor Volowych, and many others who saw the salvation of our decadent Church in the reunion with the Vicar of Christ.

The aged Archbishop of Polotsk grew weaker every day, passing away in 1618, after which Josaphat became the Archbishop of Polotsk. Upon becoming the responsible Pastor, Josaphat started to eliminate all the abuses which existed during the rule of the old Gedeon. With prudent tactics and paternal exhortations he succeeded in renewing the face of his archdiocese.

He first reformed his clergy and through it the people. He had many admirers among his adversaries. Some of them used to say: "If he quits the reunion and passes over 106

to us, we will fill him up with gold and venerate him like an angel."

Josaphat loved even the Orthodox, trying to convert them to the Catholic Church, without forcing anybody to do so. Good manners, kindness, conviction through the citations from our liturgical books still in use by the Orthodox, prayer and holiness were his arguments to attract the adversaries to reunion.

Knowing that the spine of the diocese is always the clergy, he took special care of it. He wrote several pastoral letters to his clergy, he made periodical canonical visitations, and had regular diocesan meetings, where all the problems were discussed.

During his aged predecessor's reign our Church had been robbed of many goods by some greedy noblemen. Josaphat forced them to make restitution to the Church, reminding them that it is a sacrilege to steal things that belong to the Church.

Josaphat loved to see churches clean and restored. So he restored the cathedral churches in Polotsk, Vitebsk, and in other citics of his diocese.

The new dignity and office of Bishop with its many tasks did not eliminate his love for study, public discussions with the Orthodox, and especially for prayer and personal sanctity. He continued scourging his body with an acute scourge, wore a painful hair-shirt, and fasted and prayed for several hours a day. For such great eagerness to serve God the good Lord rewarded him even in this life. While standing in prayer he was often seen with a halo, his soul being filled with celestial consolations. Some of the people asserted that the angels served him at Mass.

The effects of such zcal, goodness and piety proved very successful in his diocese, for within three years of apostolic labors Josaphat won almost all hearts and led to the reunion with the Holy See almost all of Bielo-Rus.

V. The Saintly Martyr

Unfortunately the adversaries of the reunion did not give up hope in keeping Ukraine away from Rome, which they were identifying with Poland. Poland was a Latin Rite state, full of pretensions to greatness at the expense of the neighboring states, especially of Ukraine, which according to the pact of Lublin had to remain a federate state of the Republic. The Poles, being Latin Rite Catholics, tried to convert the Orthodox Ukrainians to the Catholic Church by taking away their Rite and their nationality, in order to increase the number of the Poles

No one likes to be persecuted

because of his religious or national interests. Although the Popes of Rome had nothing to do with the persecutions and denationalization of the Ukrainians by the Poles, the Orthodox population of the Republic, in its lack of orientation, identified Rome with Poland and vice-versa.

The agitators and all those who did not want the reunion found it an easy task to convince the unlearned and disorientated masses that the reunion with Rome was the first step in promoting the Polish interests in Ukraine as well as turning the Ukrainians into Poles by taking away their nationality.

Since all the bishops joined the reunion, the adversaries were without their own hierarchy. At that time the news broke out in Ukraine that the patriarch of Jerusalem, Theophanus, on his return from Moscow would pass through Kiev. The opponents of the reunion decided to ask him to appoint new bishops for their church. The emissary of Constantinople's Patriarch came to Kiev, and under the protection of the

tinople's Patriarch came to Kiev, and under the protection of the Cossacks renewed the Orthodox hierarchy by consecrating a new Metropolitan and six bishops for the Orthodox Church in Ukraine on August 15, 1620. The ceremony took place behind closed doors in the Church of the Pecherskaya Lawra, the most antique convent of the country.

He assigned Job Boretsky as new Metropolitan, and Meletius Smotrutsky as Bishop for Polotsk as an opponent to St. Josaphat.

With the newly consecrated hierarchy, Theophanus held a synod in which the plans of the struggle against the reunion were elaborated. The new bishops went to take over their dioceses. Their adherents began to spread revolt against our Catholic bishops, chasing the reunited priests from their churches and parishes. Our Church was robbed by force of her goods. The adversaries of the reunion felt strong for they had Cossacks in their defence.

The war of Poland against Turkey hung in the air at that time. The Polish lords and hierarchy tried to please the Cossacks to get their powerful arms against the The cause of the reunion Turks. was in great danger for the adversaries, feeling that Poland needed their aid in the approaching war with Turkey, demanded its abolition. Metropolitan Velamvn Rutsky had to hurry to Warsaw, where the adversaries of the reunion were asking the Polish diet to abolish the Union of the Ukrainians with Rome and to chase our Catholic Bishops out of their dioceses in order to gain them for Orthodoxy.

The representatives of the opposition accused the reunion of 112

spreading misunderstanding among our people and of being the main cause of all the troubles. Even the Polish lords and some of the Polish Catholic hierarchy were in favor of the abolition of the reunion.

Our Metropolitan had a hard time defending the reunion in the Polish senate. He affirmed clearly before the Diet that the cause of all dissentions were the opponents of the reunion and patriarch Theophanus, who consecrated the new Orthodox hierarchy. He further stated that the reunion was gaining innumerable adherents among our pious people, without violation and persecution. In fact he exclaimed: "Seventy assassins had been assigned to kill me and my bishops. They are trying to chase us out of our dioceses. I am calling God to witness that they will sooner take away our very lives than our dioceses. Is it not a shame that in a Catholic country (Poland), in the eyes of a Catholic king, our lives are in danger? And I ask you: Why? Because we are Catholics!"

This speech made an enormous impression upon all who were present at the Diet in Warsaw. The adversaries of the reunion did not dare to answer a word. Their sympathisers kept quiet. King Sigismond III, being a real Catholic and supporter of the reunion, stood up and declared that he was ready to lose rather his own crown than to permit harm to be done to the reunion and its hierarchy.

Thus our Church was saved from imminent destruction, but the clouds did not completely disappear. While Metropolitan Rutsky, accompanied by St. Josaphat, was defending our church in Warsaw, the opponents were doing their job in reunited dioceses, profiting by the absence of the bishops, especially of St. Josaphat in Polotsk. They called the people to revolt against 114

their bishops, spread the false news that the Diet approved the newly consecrated Orthodox hierarchy, and that Josaphat passed over to the Latin Rite, and worst of all, became a Pole.

The agitated and misinformed people began to leave the reunited Church in order to return to the old "Orthodoxy", which many prejudiced "patriots" were trying to identify with Ukrainian nationalism.

A royal commission, instituted by the king to investigate the cause of the new Orthodox hierarchy, decided that the newly consecrated bishops had to remain in their dioceses to maintain peace in Ukraine.

The promoters and the adherents of the reunion felt almost completely lost and utterly disheartened, for they saw no possibility to save the noble cause of our efforts to be Catholics of the Oriental Rite. The merciful Lord who died for His Church did not leave our Church alone, for a great event took place which reanimated the discouraged people and appeased the furious waves of human passions against the reunion.

This me^morable event was the MARTYRDOM OF ST. JOSA-PHAT KUNCEWYCH which occurred on November 12, 1623.

As soon as Josaphat knew about the revolt that was taking place in his diocese, he left Warsaw and hurried to his diocese, where he found all in confusion, the adversaries triumphant, his faithful in distress and fear. The holy shepherd spared no time to make order and calm. First he tried to comfort those, who were already wavering in their faithfulness to the Vicar of Christ, and then began to reconquer those who fell away from the unity of faith, having been seduced or frightened by the opponents.

But alas! It is easy to provoke a storm of human passions, but it proves so hard to calm minds of the mass.

At the close of 1623 terrible news broke out in Polotsk. The dissidents cut up the mayor of Kiev and two priests, who were in union with the Holy See. In hearing that, Josaphat exclaimed: "I would like to go to Kiev and irrigate the soil with my blood, that it may bring forth abundant fruit!"

He did not need to go to Kiev to die for the reunion of the Ukrainian Church with the Holy Sec. His death was approaching.

By the end of October Josaphat went to Vitebsk, where the dissidents were trying to induce his subjects to the schism. He remained in Vitebsk two weeks, preaching, confessing and exhorting his faithful to remain loyal to the Catholic Church and not listen to the false propaganda of the dissident agitators. Unfortunately, his melodious voice could not move the obstinate hearts of the dissidents, who already had decreed his death. November the twelfth was the fatal date of the nearing crime.

Josaphat, as usual, celebrated Mass and returned home. The inhabitants of Vitebsk provoked a quarrel with the servants of the Saint, invaded the episcopal palace, and began to beat down his servants and to pillage everything. Several of the servants were wounded, but it did not extinguish the dissidents' thirst for blood.

The servants were using all possible means to disperse the excited crowd led by the furious and bloody agitators. When the crowd was ready to enter the room of the Saint, the door opened at once and the Archbishop appeared and, stretching out his hand, blessed 118

them as a father blesses his beloved children. After having imparted his blessing he asked them mildly: "My children, why do you wish to kill the innocent? I am here if you have anything against me."

The furious crowd was not capable of refraining from violence. The invaders wounded some servants and then, throwing themselves upon the Saint, struck him down with an ax. The Saint, however, did not die at once. The insolent invaders, afraid that he might not die, finished him off by shooting. After having perpetrated this horrible murder, they took his body and, dragging it through the city, threw it into the river Dvina. Suspecting that the faithful people would later search for the body of their beloved Pastor the murderers hung a stone around his neck and drowned him

God's anger appeared over the

criminal city, for darkenss covered it for several days until the body of the Martyr was found and given an honorable burial. It was very hard for the faithful to find the body, for the river Dvina is a large and impetuous river. The good Lord came to help them, for a shining light appeared over the place where the body was resting.

To the wonder of his enemies and the joy of his friends the body of the martyr, after being several days in water, appeared fresh and beautiful. It remained for nine days in church before it was buried and there was no sign of corruption. Fifteen days after the martyrdom, the body of Josaphat was brought from Vitebsk to Polotsk. Here it remained in church for some months and was then buried in a chapel.

After five, and then again after ten years following the fatal event his tomb was opened, and each time the body was found fresh and uncorrupted. Fresh blood was flowing from the wound on his head. Many sick were cured at the opening of his grave.

Miracles prove that persons were heroically holy, their souls enjoy beatific vision in Heaven. This gives evidence that the ideals and labors for the cause for which the Saints gave up their lives were holy and respectable.

St. Josaphat was laboring for the extinction of the Eastern Schism which is dividing the Church of Christ since 1054. The Saintly Martyr dedicated his whole life to working zealously for the union with Rome and Ukraine, for the privileges of the Ukrainian clergy and the people under Polish domination, for the glory of God and the establishment of a Ukrainian Catholic Church with its beautiful Rite united with the Vicar of Christ, the Pope of Rome. He saw the salvation and the greatness of our nation in the reunion with the successors of St. Peter, to whom our Saviour recommended the feeding of his sheep and lambs and the governing of His Church.

Thus for his indefatigable labors and working for the return to unity of the Ukrainians he was bitterly hated by those who had interests in keeping Ukraine far from the center of Catholic unity. He preached and wrote to this end and consistently refused to be dragged into politics and onther civilian activities.

The ardent desire to bring Ukrainians to the reunion increased the hatred of the enemies toward him, He fell victim to the fanaticism of some Ortohdox who tried to prevent Ukraine from joining the union of Brest, fearing that such a union with Rome would prove harmful to the Ukrainian people, for they thought this would open

the door to the Poles to rule our Catholic Church and to denationalize our people. They failed to see that the reunion of our Church with the Holv See effected the contrary, for it closed the door for the Poles... Our Bishops and our Clergy with their people secured Papal protection, which proved to be a barrier against any attempt of the Poles to Polonize our people or to force our youth to pass over to the Latin Rite. Such changes of Rite were serevely forbidden by the Holy See at the conclusion of the Union of Brest in 1595.

Many miracles followed the death of our Martyr St. Josaphat, proving that he was a great Saint and especially confirming the holiness of the cause for which he fought and died. Pope Urban VIII beatified him in 1643. He was canonized by Pope Pius IX in 1867. His feast comes on Nov. 12 to remind all Ukrainians of the cause for which he died and to exhort them to remain faithful to the Church and to the Rite in which St. Josaphat lived and died.

We cannot judge the ways of Divine Providence. It knows how to deal with malicious intentions of God's enemies. The adversaries of the Union hoped that the death of St. Josaphat would bring Ukrainian Catholicism to an end and destroy our Church forever. Fortunately, the contrary happened. The innocent blood, shed for the reunion, brought forth marvelous fruit. Meletius Smotrycky, the indirect cause of Josaphat's death, was the Orthodox bishop of Polotsk and the mainspring of conspiracy the Saint. Surprisingly against enough, he became one of the first converts. Innumerable men and women followed his example and joined the Ukrainian Catholic Church.

The death of St. Josaphat was

like a thunderbolt striking Catholic Europe, exciting sympathy for our Church, our clergy and our people.

Metropolitan Velamyn Rutsky was at that moment in Ruta, when a servant of St. Josaphat reached him and related what had happened. Rutsky could not contain his He wept over the loss of tears. such a great champion of the Church union. but his tears were sweetened by the thought that Ukraine became worthy in the eyes of God to produce such great sacrifice for the union with Rome. All Ukrainian Bishops, inspired by the splendid example of St. Josaphat, wrote to Pope Urban VIII: "We all are ready to shed our blood and to sacrifice our life for the Catholic faith, as one of our companions did already."

The martyrdom of St. Josaphat awakened great fervor among our clergy, excited enthusiasm amongst our pious people, secured the special attention of the Holy See toward our Church, abated the insolence of the adversaries, attracted innumberable converts to our Church adorned already with the

Pope Pius IX

blood of a Martyr, and thus saved the Union from imminent ruin. We must repeat here the words of Tertullian: "The blood of the martyrs is the seed of Christianity." 126

MIRACLES worked at the invocation of a Saint prove that God has a special predilection for him and wants him to be invoked by the people. The miracles that followed the martrydom of St. Josaphat were innumerable. Jacob Susha, bishop of Cholm enumerated about 100 miracles in the biography of the Martyr.

Here are some of them that prove how holy was the cause of the reunion of our church with the Holy See for which Our Martyr shed his blood and gave life. These miracles should produce a strong attachment to our Ukrainian Catholic Church and Rite in the hearts of our youth, as well as impel all to invoke Josaphat in their needs.

John Chodyha, inhabitant of Polotsk, says of himself: "Looking at the holy remains of the Saint, I decided to give up the schism and to become a Catholic. I made my confession and received Holy Communion in St. Sophia's Church and now I am ready to give up my life for the Ukrainian Catholic Church. The blood of St. Josaphat converted me."

This is only one of the many earlier conversions followed by innumerable others, for in a short time all the inhabitants of Vitebsk, where the Saint was murdered, embraced the Union and became the most faithful children of the Ukrainian Catholic Church.

Peter Dankiwsky, suffering from an almost complete blindness, asked some acquaintances to take him to the church in which the body of the Saint was exposed to the public. Entering the church he stood near a column on which hung the hair-shirt worn by St. Josaphat as an instrment of penance. He took the hair-shirt, touched his eyes, and became cured at once. Since 128

then he had no trouble with his sight.

Rev. Gennedius Khmelnytsky, a friend and confessor of the martyr, became paralyzed and was forced to remain in bed for three years. In pains and suffering he turned to St. Josaphat for help. The prayer was heard and he was able to walk again in a few days.

Archdeacon Dorotheus Lezykowich, fell mortally sick. The doctors gave up hope and told him to prepare for eternity. The archdeacon turned to St. Josaphat; he began to pray, and to kiss his relics. To the great wonder of all he became well again in two weeks.

Emanual Kantakusen had a little four-year-old daughter who became mortally ill. All medicines proved useless. The doctors pronounced her case hopeless. The poor father, however, did not give up hope of recovery. He brought his little daughter to the tomb of

129

the Saintly Martyr. After a fervent prayer the little one recovered completely.

Michael Tyshkewich, a good friend of the Saint, was suffering from rheumatism. No medicine could help him. He was confined to bed, for he was unable to walk. Two servants helped him to approach the tomb of the Martyr. After a hearty prayer he was completely cured, left the crutches at the grave of the Saint, and returned home with the greatest joy and consolation.

Prince George Chartorysky was critically ill for more than three months. His illness developed into convulsions. There was no hope for recovery. He made his testament and took leave of his family, ready to depart from this world. An acute asthma was already choking him. He turned flat on his back and saw the picture of St. Josaphat on the wall. Remembering the miracles the Saintly Martyr was working on behalf of his devotees, he recommended himself to his protection, promising to visit his tomb, if he healed him. After a short prayer he felt much better and in a few days he completely recovered from his illness.

Margaret Soltaniwna had such sore eyes that no doctor was able to bring her any relief. She turned to St. Josaphat. After having secured his relics, she touched her sore eyes with them, and was cured at once.

The beatific process up to 1637 secured a sworn testimony of 84 miracles worked out by our Martyr.

Sometimes the Saint appeared to help his faithful devotees in their pains and troubles. We relate an apparition to Mrs. Volowych converted by the Saintly Bishop to the Catholic Church. Four years

after his martyrdom she fell so desperately sick that no medicine could help her any more. Eustachius, bishop of Vilna, brother of Mrs. Volowych, knowing her trouble with rheumatism, sent her a little lump of earth moistened by the blood of the Martyr. She placed it on her body and began to pray to the Martyr to have mercy on her. While she was praying she fell asleep. St. Josaphat appeared to her in his Bishop's garments, his head bleeding because of a deep wound. Frightened, the poor patient asked him who he was. The reply was: "T am Josaphat." The patient began to ask him to help her through his merits before God. The Martyr touched the bleeding wound on his head and anointed her with his own blood, saying: "This is the blood shed for Christ and for the old, true, Orthodox faith and for the Holy Church. May it help

you according to your faith!"

In fact it helped her, for when she awoke, she was completely healed from rheumatism which never again caused her any trouble. As a result of these innumerable miracles the devotion to our Saint spread rapidly throughout Ukraine, Lithuania and Poland. Thousands upon thousands of devout pilgrims were hurrying to the honourable tomb of our Saint to pay tribute to his heroism and to, ask, for graces which he was abundantly dispensing.

in Every one tried to secure relics. If that was impossible, the pilgnins took part of his garments of penance, instruments of penance, or at least a picture. In The whole of Ukraine was filled with his name and glory. Pious people composed and sang songs in his honor. The Saint from heaven rewarded those who bestowed honor or showed him veneration. Some may ask, why does not the Holy Martyr work miracles in these days? The fault is ours, and not his, for we do not pray to him, as our ancestors used to. The Saints in heaven do not grow either old or powerless. They remain as they were when they entered the Blessed Eternity. If we wish to be helped by the Saint, we must pray and pray with confidence, for he is our Brother. He loves Ukraine as he loved it when he was alive.

As he prayed for our people, when living on earth, and for the conversion of all the Ukrainians to the true Church of Christ, so He is praying much for the people and for the holy city now.

ST. JOSAPHAT was a man of great virtues throughout all his life. It is the secret of the Saints that besides their continual works for the glory of God and he solvation of

the salvation of their neighbors they always find time to take care of their own souls in order to adorn them with the most striking Christian virtues. The more they work for others, the more perfect they try to become in the eyes of God.

Since his babyhood our Martyr was interested in everything that belongs to God and to His service, for his only desire was to glorify His Creator, to serve Christ's Church and to bring the Ukrainians to the unity of the faith with the Vicar of Christ, the Pope of Rome; for he saw that the salvation and the future mission of our people on behalf of the other peoples of the Orient depended upon our reunion with the Holy See. Pope Urban VIII said of us: "My Ukrainians (Ruthenians), through your mediation I hope to convert the Orient!" We cannot fulfill this noble mission without

134

being reunited with the center of true Christianity.

Saint Josaphat labored unceasingly to acquire those virtues that should adorn all those that attain the honor of the Catholic Saints.

In spite of many hours spent in prayer and meditation, Josaphat was the most active member of his community while still living as an ordinary religious in the convent of Vilna. He behaved like an angel when he prayed in church or celebrated the Mass.

His love for the Catholic Church and our beautiful Rite was extraordinary. He turned down the proposal of the Orthodox to join them in the struggle against Rome, which to him meant more than his own life. He proved his loyalty to the Catholic Church and the Vicar of Christ with his own blood shed in martyrdom. Nor did he accept the invitation of those who advised him to give up our Rite and to embrace the Latin, pointing out the many advantages for his personal comfort and conveniences, for he knew that no one can please God who leaves the rite in which he was born just because it is easier to live in another rite. God does not like traitors to one's Rite, nor do the Popes of Rome.

St. Josaphat loved his people tenderly. He tried to bring them to the true Church founded by Jesus Christ, outside of which there is no salvation for all those who leave it for one reason or another, or those who do not want to join it, knowing it is Christ's Church. He used his pen to teach his people the Catholic faith, which is the greatest gift God can bestow upon a man.

The untiring zeal for the salvation of the souls brought him a nickname from his adversaries: "The thief of souls", which, of course, is great proof of his dedication to the spiritual welfare of his faithful, for his only dream was that there may be in Ukraine "one fold and one shepherd" united with the Holy See of Rome. Had the Ukrainian leaders of that time and the powerful Cossacks followed his advice and example, Ukraine would have secured its independence both from Poland and Moscow, and the Ukrainian Patriarch of Kiev would now hold a prominent position in the Catholic Church. Had Ukraine become Catholic, there would not have been a shameful enslavement of our people by Moscow, nor the Communistic slaughters of the Ukrainians in 1933. when 5.000.000 Ukrainians were starved to death by an artificially organized hunger to weaken Ukraine and to render it submissive to the tyrant of the Kremlin.

The love and devotion of the Martyr to the Blessed Mother of

God was filial. He loved and honored her more than his own mother who gave him birth. Living in Polotsk he used to wake up at night and go to the Church's vestibule to pray before the ikon of the great Mother of God. His servants, curious to know what he was doing in the vestibule, followed him to Church and were stupefied by what they saw. While the Holv Martyr knelt before the picture of the Blessed Virgin, his face became suffused with heavenly rays of light coming out from the ikon before which he was praying.

He offered her all his penances, mortifications and scourgings.

On the feast days he celebrated the Divine Liturgy in her honor. He preached about her, exhorting his listeners to love her like children love their earthly mothers, and to take refuge in her in all their troubles, for she is always willing to help those who invoke. her aid with faith and devotion.

Most of all he loved Jesus Christ. He was unable to forget His Passion for our salvation. The remembrance of Christ's love for men forced tears into his eyes. When he was looking at the picture of the Crucified Redeemer, his eyes spontaneously filled with tears. He preached His love to the people trying to excite love in the hearts of his listeners. Meditating on His sufferings, Josaphat took scourges and scourged himself until he bled.

Two young men peeping through a breach in the wall, saw him all immersed, first in prayer before the image of the Redeemer, and then taking a scourge... The scourging was long and cruel, so that the two youths were utterly moved and resolved to give up earthly pleasures in order to dedicate their young lives to the glory of God and to the salvation of the souls. One of them kept his word and in a short time became a religious, while the other vacillated, for he was much too attached to the world and its passing pleasures. Unfaithfulness to Christ, however, does not pay. The worldly young man was dancing with a beautiful girl, with whom he was madly in love. It was his last dance, for he fell down, broke his head and in a short time passed away.

Josaphat loved the poor with Christ's love. At least one poor was always with him at his table. The poor people used to come often to his palace, for they were never refused alms and food. If Josephat received some money, it could not rest long in his hands, for he soon spent it on the poor and needy. One day a poor widow came to ask for alms and money which she badly needed. St Josaphat did not have any. Then he called his servant and ordered him to pawn his own omophor (episcopal scarf during the Church services) and give the money to the needy woman.

He loved the poor more than his own family. After his elevation to the episcopal dignity, one of his brothers came to him, hoping that he could live an easy life with his bishop-brother. The saint, however, sent him away with a little amount of money saying: "The Church incomes belong to the Church and to the poor. You better work and live on your own".

As a bishop he was forced to have servants, a coach, and other conveniences according to his dignity, but he did not care about them. At home he wore his religious garment and took just ordinary foods, for he never forgot that he took the vow of religious poverty which was always dear to his heart (for it makes a soul resemble the poorest among men, the Son of God made man).

He was a Bishop, but there was no other man in Polotsk to be compared with him in humility. St. Josaphat did not know what it meant to despise a person, for in his eyes all children of God were brothers to him. He was affable with the lowest class, disclosed to all that his parents were poor, and that he was unworthy of being Bishop of the Catholic Church. Ä humble soul is loved by God and men. With his deep humility our Saint attracted the choicest blessings of God upon himself and his fold. The people liked him, the adversaries respected his striking virtues, although they hated him, because he was a Ukrainian Catholic

He was generous in forgiving his enemies, paying with benefits for injuries and calumnies. Some went so far as to injure him, for they knew from experience that it was the easiest way with Josaphat to secure some benefit or grace. In bestowing benefits he did not make any distinction between the Catholics and Orthodox. All kinds of people, Catholic, Orthodox, heretics, and even Jews had always free access to him, for the words of our Divine Lord sounded continually in his ears: "As long as you did it to one of these, my least brethren, you did it to Me." (Mat. 25, 40).

Rev. Father Kosynsky, confessor of the Saint, made the following testimony under oath: "I am convinced that the deeds and the life of Josaphat were not less heroic than those of other Saints, confessors, martyrs, bishops, and monks. He tried his best to unite the active with the contemplative life.

VII. Miraculous Preservation of the Body of the Martyr

The body of the Saintly Martvr was removed from its grave when the process for his beatification had started in Polotsk in 1625 To the great wonder of the commissioners the holv remains were found soft and fresh as if he were still alive. The people gathered in the church as soon as the news broke through the city. Every one wished to see the uncorrupted body of their beloved pastor. When it was exposed in the Cathedral, the pious people broke into tears. Such devotion and love of the people moved the heart of the Martyr, for drops of sweat appeared on his forchead, and tears began to flow from his eves.

The drops and tears were removed with handkerchiefs which when distributed among the people worked many miracles. One may ask why the Orthodox and Jews, witnessing all these miracles worked by the Saintly Martyr, did not embrace the Catholic faith; nor did the Poles stop to wrong our Ukrainian Catholic Church by drawing our youth to the Latin Rite in order to Polonize them more easily.

The Poles did it because of their exaggerated nationalism hoping to increase their territory and political power, which to at least most of them meant more than the Catholicism of the Ukrainians. Our loyalty was the main obstacle to Polish expansion.

The heretics, Orthodox and Jews did not join the Catholic Church even though they saw the miracles worked through the mediation of our Martyr, for the same reason for which men of our days do not join it, although there are miracles at Fatima, Lourdes and Pompei... It is not enough to see a miracle to be converted to the Catholic Church or faith. The Jews saw many miracles at the time when Our Blessed Lord lived and preached in Palestine... They looked at His miracles and went so far as to attribute them to the devil: "He has Beelzebub and by the prince of devils He casts out Satan." (Mark 3, 23).

A special grace is needed to be converted to the true faith. Without it all the miracles will do nothing.

The contemporary adversaries of St. Josaphat were like the Jews of the time when Jesus preached His Gospel: "He had blinded their eyes, and hardened their hearts, that they should not see with their eyes, nor understand with their hearts and be converted, and I should not heal them." (John:12, 40).

After an attentive examination

of the body in church it was laid again in the grave. The body remained in Polotsk up to the fall of Poland. The Polish state, once powerful, became more and more weakened by internal struggles between the Ukrainians and Poles, the former being persecuted and oppressed by the latter. The envious neighbor, Russia, which after the occupation of Constantinople strove to become a bulwark to Orthordoxy, was always envious of Ukrainian culture and wealth. Austria strove to enlarge its territory, while Prussia, a little state was growing at the expense of the quarrelling Slavs.

Ukraine, almost as a whole, passed under the Russian domination, while just a small part of our country, called Galicia or Western Ukraine was annexed by Austria.

Catherine II, in dividing Poland and occupying Ukraine, swore that all the liberties of the Ukrainian Catholic Church would be respected. But the Russians are not used to keeping their word, for right after the occupation, a cruel persecution was undertaken against our church and clergy by the new rulers from Scenes of heroism Moscow. in defending the Catholic Church were frequent in Ukraine in these bloody days. The pious people risked their very lives in defending their churches against usurpation by the Russians. Thousands upon thousands of Ukrainians proved with their lives their fidelity to the Catholic Church and the Pope.

The persecutors and the executioners of the Ukrainians were the Russian batiushkas (priests) and the public officials. The Russian errory stayed at their disposal in the fight against our Church.

During the disturbances that preecceed the fall of Poland the body of the Saintly Martyr rested at Polotsk, and for better security had been transferred to the town of Bilaya. It remained there until 1873, when the Russians under the pretext of restoring the Church, transferred it to the Cellar under the church and covered it with a wall. They told the people that the relics were deported to Russia.

After many years of bloody persecution the Moscovite Orthodoxy was established by force in Ukraine, then occupied by the Russians. The young generation forgot all about it and the very memory would have been lost had not World War I broken out in 1914.

Under the pressure of the victorious armies of the Central powers the Russians retreated and were finally defeated by Austria and Germany. A Ukrainian officer in the Austrian army chanced to meet a peasant who told him about the holy remains of the Martyr resting in a hidden crypt under the Church in Bilaya. The officer hurriedly notified the authorities of the Ukrainian Catholic Church in Western Ukraine. The head of our Church, Metropolitan Andrew Sheptytsky had been previously deported to Russia after the war broke out, for the Russians entered the conflict with the intention of occupying Western Ukraine, in order to destroy completely the union of the Ukrainians with the Holy See.

In 1916 the tomb of the Saint was discovered, the body removed and transferred to Vienna to the church of St. Barbara, the Ukrainian church in the Austrian capital, in which it rests until now, awaiting the happy moment to be transferred solemnly to the capital of Ukraine, Kiev. Here all the Ukrainians will join the Catholic Church under the leadership of their own patriarch in a free and independent Ukraine, to thank God and the Blessed Virgin Mary

150

for liberation from Communist oppression and Moscow's tyranny.

IX. Today's Martyrdom of the Ukrainian Catholic Church

After World War I the Ukrainian Catholic Church in Western Ukraine (Galicia) made marvelous progress. Thousands of priests served the people; the Redemptorist Fathers and Basilian Fathers, with their continuous missions were instructing the people and deepening their faith. The sisters of St. Basil and the Sisters Servants of Mary Immaculate grew in number, to work among the faithful.

World War II brought a terrible blow to the entire Ukrainian Catholic Church. On their second arrival in both Western and Carpatho Ukraine, the Russians, although Communists and Atheists, demamded that our new metropolitan, Joseph Slipiy, with all his

hierarchy and faithful, formally join the Russian church under the patriarch of Moscow, Alexis. To that purpose our Metropolitan was brought by plane to Moscow, but he refused to renounce the Church and the Faith.

A few days later he and his principal collaborators were arrested with all the bishops and deported for trial to Kiev. The trial did not prove anything against them. The Communists, however, do not need proofs to liquidate their adversaries. After that farcial trial they were condemned to hard labor in Russia. Some of them, as Bishop Chomyshyn, Kocylowsky and Romza had already passed away, while the Metropolitan Joseph Slipyj and bishop Lakota, Budka, Latyshewsky, Charnetsky, and Gojdich are in exile and being tortured somewhere in Siberia.

The Ukrainian Catholic Church was officially destroyed. Hundreds

of priests who had refused to join the Moscovite Orthodox church have been deported or executed, while the others are serving their faithful from the hidden places under the protection of the Ukrainian Insurgent Army, which is still struggling against the Red occupants of Ukraine. The people were forcibly converted to the Orthodox church, while hundreds of the laity have been executed by the Russian police or exiled with their families to Siberia.

The bloody persecution does not destroy the courage of the Catholics in Ukraine. They are suffering, praying and waiting for a better future, sure that the persecution will end in the near future and the sun of freedom will shine again upon a free and Catholic Ukraine, for the blood of the Martyrs is never shed in vain.

